

Kayısı

Kayısı (*Prunus armeniaca*), Rosaceae (gülgiller) familyasından, 2–10 m yüksekliğinde, dikensi ve tüysüz, *Prunus* cinsinden bir ağaçtır. Yerli yayılımı, kapsamlı tarih öncesi ekimi nedeniyle biraz belirsizdir. Genetik araştırmalar, Orta Asya'nın ana vatanı olduğunu göstermektedir. Birçok ülkede yaygın olarak yetiştirilir ve birçok yerde yabani olarak bulunur.

Etimoloji

Kayısı kelimesi kökeni Arapça *kays* kökünden gelen ve "zerdalinin iyi ve iri cinsi" manasındaki قَيْسِي (*kaysi*) sözcüğünden alıntıdır. Bu sözcük Arapça "kıyaslama, ölçme" anlamındaki قَيْس (*kays*) sözcüğünden +ī ekiyle türetilmiştir. Türkçede ilk olarak 1360'a tarihlenen *Dânişmendnâme* eserinde bahsi geçmektedir.

Zerdali, Türkiye'nin bazı bölgelerinde genel olarak kayısı anlamında kullanılabilir. Akdeniz'de yetişen daha küçük meyveli kültürlerine atıfta da bulunabilir. Tarihi açıdan *zerdali* kayısıyı belirtmek için kullanılmasına rağmen günümüzde bu anlamlara evrilmiştir. Zerdali kelimesinin kökeni Farsça "kayısı" manasındaki الزرد (*zardālū*) sözcüğünden alıntıdır. Bu sözcük motamot çevrildiği takdirde "sarı erik" anlamına gelir ve Farsça "sarı" manasındaki زرد (*zard*) ve erik cinsi meyvelerin genel adı olarak kullanılan آلو (*ālū*) sözcüklerinin

bileşimidir. Türkçede ilk kullanımı 1400'lerin öncesinde görülmektedir

Kayısı



Korunma durumu

Tükenmiş | Tehdit Altında | Asgari Endişe
EX EW CR EN VU NT LC

Durumu belirsiz (IUCN 3.1)

Biyolojik sınıflandırma

| | |
|----------|----------------------------|
| Âlem: | Plantae |
| Şube: | Tracheophyta |
| Sınıf: | Magnoliopsida |
| Takım: | Rosales |
| Familya: | Rosaceae |
| Oymak: | Amygdaleae |
| Cins: | <i>Prunus</i> |
| Tür: | <i>P. armeniaca</i> |